

Projectverslag 2005-2006

onderwijsleer- en ervaringsproject

jongeren uit Laranjal do Jari

Braziliaanse jongeren in Joure

De Stichting Joure-Laranjal do Jari vormt een kleine schakel in een veel groter geheel om Braziliaanse jongeren uit het Amazonegebied in Nederland de mogelijkheid te bieden om een beroepsopleiding te volgen. Gedurende een aantal jaren zal zij zorgdragen voor huisvesting en onderwijs. De jongeren zullen in de eigen omgeving bij terugkeer als ambassadeurs en initiators voor nieuwe ontwikkelingen een rol moeten vervullen.

In 2005-2006 hebben Gilvandro Melo de Souza (21), Fagner Monteiro da Silva (21), Deyriane Santos Bezerra (22) en Lucivaldo de Souza (17) in Joure bij gastgezinnen gewoond en hebben een opleiding gevolgd aan ROC Friese Poort afdeling techniek te Sneek.

Leefomstandigheden

De vier jongeren komen uit de plaats Laranjal do Jari en omsteken, gelegen in het noordoosten van Brazilië in het Amazonegebied. Laranjal do Jari en de omliggende rivierdorpen liggen vrij geïsoleerd omdat de infrastructuur minimaal is. Op deze plaats is een concentratie van bewoning gekomen omdat er een grote cellulosefabriek is gebouwd. Deze fabriek en de bedrijvigheid daaromheen heeft veel mensen naar dit gebied getrokken, maar door allerlei omstandigheden is het project een debacle geworden. Hierdoor zijn de bewoners in een uitzichtloze situatie terechtgekomen. De arme mensen zijn de dupe geworden van het mislukte project.

Ondanks dat het gebied rijk is aan natuurlijke hulpbronnen zijn er onvoldoende mogelijkheden voor werk en inkomen met alle gevolgen van dien. Zoals criminaliteit, geweld, prostitutie en drugs. Jongeren worden daar, als zo vaak, de dupe van en leven in slechte omstandigheden met weinig goede vooruitzichten. Voor uitgebreide info kunt u kijken op: www.joure-laranjal.nl. Onderwijskansen en kansen op betaald werk zijn de peilers waarop gebouwd moet worden om de jongeren een betere toekomst te kunnen bieden.

Samenwerkende partners:

De Stichting Joure - Laranjal do Jari (Amazone)

Stichting Joure – Laranjal do Jari (Amazone) is opgericht op 1 oktober 2004 en gevestigd in Joure. De Stichting zet zich in voor ontwikkelingskansen en daarmee ook voor de leefomstandigheden van met name kansarme jongeren uit Laranjal do Jari, in het Amazonegebied. Op de website kunt u lezen over de aanleiding van het ontstaan van de stichting.

Fundação Orsa

Fundação Orsa is in het leven geroepen en wordt blijvend gefinancierd door de Orsa bedrijvengroep in Brazilië met het doel om een wezenlijke bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de Braziliaanse maatschappij.

Youth for understanding (YFU) Nederland

YFU is een organisatie die al meer dan 40 jaar studentenuitwisselingen organiseert. We hebben gebruik gemaakt van de know-how, infrastructuur en begeleiding van deze organisatie die op deze wijze een aandeel heeft geleverd in het project.

Doelen en resultaten van het projectjaar 2005-2006

Doelstelling 1:

Jongeren laten ervaren dat hun positie verbeterd kan worden door hen perspectief te bieden. Doordat jongeren uit Laranjal do Jari naar Nederland kunnen gaan geeft dat aan families en dorpsbewoners perspectief en vergroot dat het gevoel van eigen-waarde. (Psychologische impuls).

Resultaten:

De gastgezinnen en de begeleidingsgroep hebben de jongeren in het afgelopen jaar in hun ontwikkeling gevolgd en hen zien groeien in zelfstandigheid en initiatieven nemen. Bovendien hebben de jongeren geleerd om zich staande te houden in een heel andere cultuur en maatschappij.

De docenten van ROC Friese Poort hebben, eind maart 2006, tijdens een bezoek aan Laranjal do Jari ervaren dat families, de gemeentelijke overheid en jongeren op de scholen het project met belangstelling volgen en erg dankbaar zijn voor de kansen en hulp die wordt geboden om te werken aan nieuwe kansen. Met veel respect kijkt men aan tegen de jongeren die dit avontuur zijn aangegaan.

Doelstelling 2:

Jongeren een korte beroepsopleiding geven aan ROC Friese Poort.

Vanuit Nederlands gezichtspunt is hetgeen je in een jaar leert minimaal, maar voor de situatie in Laranjal do Jari is dat erg veel, volgens de begeleiders van de Fundação Orsa.

Resultaten:

De opleiding aan ROC Friese Poort was hoofdzakelijk praktijkgericht. De jongeren werden door een team van vier docenten begeleid en voor hen werd een speciaal leerprogramma samengesteld. De opleiding is erg goed verlopen. De docenten zijn erg tevreden en hebben ervaren dat de jongeren gemotiveerd en leergierig zijn en heel wat bagage hebben opgepakt die ze kunnen gebruiken voor hun toekomstige ontwikkeling.

Tijdens het cursusjaar is regelmatig het programma bijgesteld op basis van ervaringen. Ook zijn tijdens de opleiding een aantal stages gelopen bij bedrijven die passen bij de opleiding.

Lucivaldo en Deyriane volgden een opleiding houtbewerking, waarbij veel aandacht is gegeven aan vaardigheden en technieken. Maar ook aan ontwerpen, tekenen, plannen en planmatig werken. Tevens is aandacht gegeven aan ICT en autocad tekenen.

Fagner en Gilvandro volgden de opleiding elektrotechniek. Dit bleek vooral in het begin nogal moeilijk omdat elektriciteit abstracter is en omdat de jongeren de basisbeginselen van stroomkring e.d. nog nooit gehad hadden. Nadat de jongeren de taal wat beter beheersten, is de opleiding goed opgepakt. Halverwege het jaar heeft Gilvandro zich meer toegelegd op de ICT-richting.

De jongeren hebben vooral ook geleerd zelf initiatieven te nemen en richting te geven aan hun eigen leerproces. Met name het open-leercentrum op de school speelt daarin een belangrijke rol.

De Fundação Orsa heeft geregeld dat de jongeren bij terugkeer een vervolgstage krijgen bij bedrijven en bij de onderwijswerkplaats van de Fundação Orsa om het geleerde ook in de eigen plaatselijke omstandigheden te kunnen praktiseren. De jongeren worden begeleid bij het opzetten van een coöperatie van bedrijfjes en het creëren van eigen werk en bij de opleiding van jongeren.

De jongeren hebben met goed gevolg een examen afgelegd volgens de voorschriften gegeven bij en krachtens artikel 7.4.6 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en een kwalificatie ontvangen:

Het diploma is gebaseerd op beroepsopleidende leerweg niveau 1 en omvat de volgende competenties:

De medewerker is in staat om op adequate wijze:

- Te assisteren bij technische werkzaamheden
- Zijn eigen werkzaamheden voor te bereiden
- Veilig en milieubewust te werken
- Zorg te dragen voor kwaliteit
- Samen te werken
- Tijdens de werkzaamheden te communiceren
- Klantgericht te handelen
- Om te gaan met problemen
- Beroepscompetenties te ontwikkelen
- De werkrelatie te onderhouden.

Inhoud van de gevolgde opleiding:

Naam:	opleiding	Curriculum
	Basic Electronic	
Gilvandro Melo Ferreira José Fagner Silva Monteiro	Maintenance Installations:	Build up conduit installations Build up cable installations Build up low voltage installations
Gilvandro Melo Ferreira	Networking:	Computer network installation and maintenance
José Fagner Silva Monteiro	Control: Testing and Revise:	Making of control blocks: on/off, left/right and star and triangle Testing of conduit, cable and control blocks Revise of three phase motor Working with materials Technical drawing
	Carpentry course Furniture maker	
Lucivaldo Melo de Souza Deyriane Santos Bezerra	Design Knowledge of material Practical:	Designing simple furniture Making workshop drawing from joinery and dimension Making list of materials Types of wood timber and wood properties: durability, hardness, machining and applying Ecological use of materials Recognizing of wooden sheet material Knowledge of glue and joinery material Joinery Stair making Furniture making
	ICT basis	
Gilvandro Melo Ferreira Lucivaldo Melo de Souza Deyriane Santos Bezerra José Fagner Silva Monteiro	Hardware: Software:	Recognition of computer parts Assembly European Computer Drivers Licence (ECDL) Windows XP Word Excel Access Powerpoint
Gilvandro Melo Ferreira	Hardware: Network installation	Troubleshooting Tcp/IP
Lucivaldo Melo de Souza Deyriane Santos Bezerra	Software:	Autocad
	Work experience at	
Gilvandro Melo Ferreira	Noord Computers Joure Troelstra Computers Sneek	
Lucivaldo Melo de Souza Deyriane Santos Bezerra	Baerveld vormgeving Sneek Kruis meubel en interieurbouw BV Sneek	
José Fagner Silva Monteiro	Cornelgro Electrotechnisch Groothandel Sneek Installatiebedrijf Kuipers Sint Nicolaasga	

Doelstelling 3:

De jongeren als voorbeeld laten dienen voor andere jongeren waardoor die zich in zullen gaan zetten voor hun eigen ontwikkeling en die van hun medebewoners.

Resultaten:

Pas na een paar jaar kan de balans worden opgemaakt van wat het uiteindelijke resultaat zal zijn voor de ontwikkeling van de jongeren en hun omgeving. E.e.a. is sterk afhankelijk van de begeleiding door de Fundação Orsa, de mogelijkheden die de jongeren worden geboden en de mogelijkheden die door hen worden aangegrepen.

Doelstelling 4:

De jongeren krijgen een taak/functie bij Fundação Orsa. Zij zullen leiding gaan geven aan groepen jongeren die de activiteiten van de Fundação Orsa bezoeken.

Resultaten:

In het laatste gedeelte van het cursusjaar 2005-2006 is door ROC Friese Poort aandacht gegeven aan de taak die de jongeren moeten gaan vervullen bij terugkeer. Ze volgen een korte cursus didactiek/presentatietechniek. Doel van de cursus is het ondersteunen van de jongeren om de opgedane kennis hier, in hun thuissituatie zo goed mogelijk over te brengen. De uitwerking daarvan is pas na verloop van een jaar te meten.

Gastgezinnen

De jongeren hebben gewoond bij gastgezinnen: fam. B. Hogeterp/fam. J. Seffinga, fam. J. Elsinga, familie F. Nauta en fam. S. Seffinga.

Aanvankelijk zouden de jongeren halverwege het jaar van gastgezin wisselen, maar uiteindelijk is dat maar bij één student gebeurd. In het begin moesten de jongeren en de gezinnen elkaar en hun gewoonten en afspraken leren kennen, maar al snel ontstond er een hechte band tussen de jongeren en het gastgezin.

De gastgezinnen zijn de belangrijkste schakel in het project en we zijn dan ook erg blij dat het eerste jaar zo goed is verlopen. Hulde aan de gastgezinnen!

Begeleiding

Voor de begeleiding van de jongeren was een begeleidingsgroep actief. De begeleidingsgroep o.l.v. Wietske de Koe, die ook de contacten met ROC Friese Poort onderhield, bestond uit Ruud Thierry, Jenny Hamoen, Hielkje v.d. Berg en Gera Kamsteeg. De laatste vier leden waren ieder zowel vertrouwenspersoon voor één van de jongeren als begeleider/contactpersoon voor het gezin. Een belangrijke rol was ook weggelegd voor Beatriz do Amaral Gurgel en André Hoinkes omdat zij ons, als Brazilianen, konden helpen met gesprekken in het Portugees en het begrijpen van cultuurverschillen.

Ruud Thierry heeft gedurende het gehele jaar iedere dinsdag de jongeren Nederlandse les gegeven waardoor zij steeds beter leerden communiceren.

De begeleidingsgroep gaf een belangrijke steun in de rug en mede daardoor werd de organisatie en uitvoering breed gedragen.

Activiteitenoverzicht

De activiteitencommissie bestaande uit de fam. J. Seffinga, S. de Jong en fam. J. Elsinga heeft met name in het begin een aantal activiteiten georganiseerd. We willen een aantal activiteiten noemen die zijn ondernomen:

YFU activiteiten:

- Introductieweek met 40 buitenlandse jongeren in Nijmegen
- Mid-year bijeenkomst in Veldhoven
- Afsluiting van het jaar: weekend varen met klippers op het IJsselmeer.
- Regiobijeenkomsten: kennismaking in Bakkeveen, Sinterklaas in Groningen, Schaatsen in Leeuwarden.

Dansoptredens door de jongeren verzorgd:

- Braziliaanse avond voor stichting Lenalua in Sneek, werkzaam in omgeving Mannaus.
- Braziliaanse avond in Groningen Brazilë-Holland stichting
- Themadienst in De Oerdracht in Joure.
- Opendag van ROC Friese Poort
- Avond met jongeren in Joure: Braziliaanse dansen leren
- Kerkdienst in de Ned. Herv. Kerk te Joure in de veertig dagentijd.
- Afsluiting van themaweek over wereldkinderen op school voor speciaal onderwijs in Drachten
- Body Pulse fitnesscentrum in Joure.

Excursies:

- Fierljeppen in Winsum
- Bezoek aan Festival met Braziliaanse groep in IJlst.
- Allegorische optocht in Sint Nicolaasga
- Bezoek aan Den Haag en Scheveningen
- Bezoek aan Walibi World met ROC Friese Poort
- Bezoek aan Amsterdam met ROC Friese Poort
- Bezoek aan Utrecht (ICT beurs) met ROC Friese Poort
- Bezoek aan pottenbakkerij mevrouw Gorter, Joure
- Bezoek aan Ameland
- Bezoek aan voetbalwedstrijden Heerenveen
- Bezoek aan Thialf in Heerenveen

Sport:

- Gilvandro, Lucivaldo en Fagner: voetbalteam Sportclub Joure.
- Gilvandro: sportcentrum Body Pulse
- Deyriane: Volleybalclub CSC Joure

De sportschool en sportclubs hebben een gratis lidmaatschap gegeven.

Kerkelijke activiteiten:

- Welkom door de kerken bij openluchtdienst bij de opening van het winterwerk
- Themadienst met veel aandacht voor het project en medewerking van de jongeren
- Kerkdienst in de veertig dagentijd
- Musical Jacob

Contacten met Stichting Grote Kerk Apeldoorn

In Apeldoorn verblijven twee jongeren uit de buurgemeente van Laranjal do Jari: Gurupá. De Grote kerk in Apeldoorn heeft al een aantal jaren contact met Gurupá. Vanuit de Grote Kerk in Apeldoorn worden projecten gefinancierd in Gurupá. Toen het idee ontstond om vier jongeren uit Laranjal do Jari naar Joure te laten komen voor een studiejaar, is het initiatief genomen om ook twee jongeren uit Gurupá mee te laten reizen. Zij volgen een studie in Apeldoorn. Een aantal malen zijn over en weer bezoeken afgelegd. De jongeren zijn respectievelijk een weekend in Joure en een weekend in Apeldoorn geweest.

Neveneffect: grote betrokkenheid van een brede groep mensen

Rondom het project van de vier Braziliaanse jongeren in Joure zijn veel acties en publicaties, televisieopnames e.d. geweest. Omdat de jongeren en hun gastgezinnen in de gemeenschap van Joure participeren, is het onderwijsproject in Joure en omgeving breed bekend geworden. De Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) voelt zich gesteund in haar werkzaamheden door een hele groep mensen die hun schouders mede onder het project hebben gezet en door alle support en reacties die worden ontvangen. Daarin spelen de gastouders en begeleidingsgroep een belangrijke rol, maar ook de PKN kerken en de

sportverenigingen. Er ontstaan soms spontaan allerlei initiatieven om het werk van de stichting te ondersteunen.

Speciaal willen wij daarbij het initiatief van het koor Vivace en de organisatie van de Musical Jacob in april 2006, noemen. Er werd ruim aandacht gegeven aan het project en om het project te sponsoren werden receptenboekjes en cd's verkocht. De opbrengst na aftrek van kosten werd tevens toegezegd aan de stichting.

Mede door de enthousiaste en warme reacties van velen is besloten om ook in het cursusjaar 2006-2007 een aantal jongeren uit Brazilië de kans te geven om een jaar lang een opleiding te volgen in Nederland.

We hebben ook op ROC Friese Poort mogen ervaren dat de docenten van deze school van harte achter het project staan. De inzet van de docenten, niet alleen bij het normale lesprogramma, maar ook bij vele andere activiteiten is hartverwarmend. De docenten hebben er alles aan gedaan om het studiejaar van de jongeren tot een groot succes te laten worden. E.e.a. moge ook blijken uit de oriëntatieris naar Laranjal do Jari, die de vier docenten en de directeur van ROC Friese Poort eind maart 2006 hebben gemaakt om zich te verdiepen in de omstandigheden daar om nog beter met de opleiding te kunnen aansluiten. Verder zijn er contacten gelegd met de gemeentelijke overheid en de scholen over mogelijkheden voor samenwerking. Ook dit enthousiasme geeft een enorme stimulans om het werk voort te zetten.

Publicaties

Op verschillende manieren is het project breed onder de aandacht van de bevolking van Joure, de gemeente Skarsterlân en van de provincie Friesland gebracht.

Publicaties in:

- Website www.joure-laranjal.nl
- Kerkblad Fragmint,
- Jouster Courant
- Leeuwarder Courant
- Friesch Dagblad
- Blad van vrouwenbeweging Passage
- Televisie-uitzendingen van gemeentelijke omroep OSKAR

Comité van aanbeveling

Burgemeester B. Kuiper van de gemeente Skarsterlân is lid van het comité van aanbeveling. De stichting heeft nog een aantal mensen benaderd om hier ook zitting in te nemen, maar heeft daarop geen respons gekregen. We gaan daarom vanaf mei 2006 opnieuw actie opzetten.

Financiële ondersteuning

De Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) is in contact gekomen met de Fundação Orsa door ICCO uit Utrecht (interkerkelijke organisatie voor ontwikkelingssamenwerking). ICCO is direct betrokken en ondersteunt samen met de stichting Edukans in Amersfoort de projecten in Gurupá en Laranjal do Jari. ICCO en Edukans hebben een convenant afgesproken met de Fundação Orsa en Fase Gurupá over de financiering van een onderwijsproject in beide plaatsen voor een bedrag van 150.000 euro. Als Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) verzorgen we een klein deel van een veel groter project met sterke deelnemers. Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) draagt zorg voor het verblijf en de studie van een aantal jongeren die ingezet zullen worden bij de verdere opbouw van onderwijs, werk en inkomen in de regio. De kosten voor dit deel van het project worden voor de helft gefinancierd door ICCO frontdesk.

Daarnaast hebben we financiële ondersteuning mogen ontvangen van:

- Wed. J. Reef BV, Houthandel te Goor.
- Oud Papier Aktie van de Gereformeerde Kerk in Joure
- Aktie Commissie van de Gereformeerde Kerk in Joure
- Diaconie Nederlands Hervormde Gemeente te Joure
- Diverse collectes in de kerken
- Lions Club Joure
- Wereldwinkel Joure
- Gemeente Skarsterlân
- Rabobank Sneek-ZuidwestFriesland
- Sponsoring van een artikel in het Friesch Dagblad door bedrijven uit Joure.
- Prot. Christelijk Primair Onderwijs (PCO Tsjúkemar)
- Stichting Mariënborgfonds
- Giften van particulieren
- Koor Vivace en de organisatie van de musical Jacob.

Financieel jaarverslag

De Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) verwacht het eerste onderwijsleer-project af te sluiten met een positief saldo van € 5.950,00. Het overschot is o.a. ontstaan doordat de kosten van de volgende punten lager bleken uit te vallen:

- Visum (de kosten zijn pas na het verkrijgen van het visum verhoogd)
- Lesgeld IB-groep (het lesgeld werd via YFU door de staat betaald)
- Begeleidingskosten YFU (de jongeren hebben niet aan alle activiteiten deel-genomen)
- WA en ziektekosten (via YFU hebben we de verzekeringen bij een voordeligere maatschappij afgesloten)
- Organisatie en overhead (er is goed op de onkosten gelet)

De kosten voor schoolgeld en materialen bleken veel hoger uit te vallen.

Voor de begeleiding van de vier Braziliaanse jongeren werden door ROC Friese Poort extra kosten in rekening gebracht.

Ook financieel is het eerste onderwijsleerproject uitstekend geslaagd, mede door de giften van particulieren, het bedrijfsleven en kerkelijke instellingen.

Namens de penningmeester René Steens, nogmaals dank voor uw giften en hopelijk mag de Stichting Joure-Laranjal do Jari (Amazone) ook voor het tweede project in 2006-2007 weer op uw financiële steun rekenen.